

Τα δραματικά γεγονότα που συνέβησαν στη Βολιβία με αφορμή τις διαδηλώσεις της 20^{ης} Οκτώβρη και τη παραίτηση του Μοράλες έχουν βαθύτερες αιτίες και ελάχιστη σχέση με το ερώτημα περί νοθείας ή μη των εκλογικών αποτελεσμάτων. Εξάλλου εκ των υστέρων και με βάση τη στατιστική ανάλυση και έρευνα των εκλογικών αποτελεσμάτων από το ευρωπαϊκό ερευνητικό ινστιτούτο πολιτικής και οικονομικής έρευνας με έδρα το Λονδίνο CEPR [1] αποδείχθηκε ότι δεν υπήρξε καμία απολύτως εκλογική νοθεία. Οι λόγοι συμμετοχής των λαϊκών στρωμάτων που μέχρι πρόσφατα στήριζαν το Μοράλες και που συμμετείχαν αρχικά στις πρώτες διαδηλώσεις που πυροδότησαν την κρίση, θα πρέπει να αναζητηθούν στις αδυναμίες της δικής του διακυβέρνησης και ιδιαίτερα στην σταδιακή απομάκρυνση του MAS από τα παραδοσιακά τμήματα της εκλογικής του βάσης. Σύμφωνα με τη κριτική που του ασκείται από συνδικάτα και οργανώσεις όπως αυτή της Επαναστατικής εργατικής Λίγκα για τη 4^η Διεθνή (LOR-CI): Τουλάχιστον από το 2008 κι έπειτα, οι κυβερνήσεις του Μοράλες δεν σταμάτησαν να αναζητούν συμμαχίες με τη δεξιά, ενώ η διαχείριση του κράτους τα τελευταία χρόνια χαρακτηριζόταν από έντονο αυταρχισμό και προσωπολατρεία [2].

Τη τελευταία δεκαετία, το **Κίνημα για το Σοσιαλισμό (MAS)** άρχισε να σημειώνει σταδιακά απώλειες στη λαϊκή και αυτόχθονή του βάση και στράφηκε περισσότερο στην ενσωμάτωση ανθρώπων που δεν είχαν καμία σχέση με τα κοινωνικά κινήματα. Ταυτόχρονα, η οικονομική σταθερότητα που επιτεύχθηκε και η οικονομική ανάπτυξη που τροφοδότησαν οι υψηλές τιμές των πρώτων υλών, ενίσχυσαν τις τάσεις στο εσωτερικό του κόμματος που ήθελαν την ενίσχυση της συνεργασίας του κράτους με τις ιδιωτικές και τις πολυεθνικές επιχειρήσεις. Αυτό επέτρεψε σε σημαντικές ομάδες της άρχουσας τάξης να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους όπως και πριν. Μεταξύ των τομέων της οικονομίας που γνώρισαν ιδιαίτερη άνθηση τη περίοδο του Μοράλες ήταν ο χρηματοπιστωτικός και ο τραπεζικός ως βασικοί πυλώνες στήριξης της κατανάλωσης, και τέλος ο αγροτο-βιομηχανικός [3] και κτηνοτροφικός κλάδος οι οποίοι από το 2014 απέκτησαν νομικά και οικονομικά προνόμια χωρίς προηγούμενο.

Η απάντηση στο ερώτημα τού γιατί η κυρίαρχη ελίτ στράφηκε εναντίον του Μοράλες, προϋποθέτει την εξέταση τόσο του ρόλου του MAS στην σταθεροποίηση του οικονομικού και πολιτικού συστήματος, αλλά και του είδους των σχέσεων του κόμματος με τις κοινωνικές τάξεις της χώρας. Αφενός, η αγροτική του καταγωγή, αυτή των καλλιεργητών -κόκας- και η λαϊκή του προέλευση, η οποία του έδωσε ιδιαίτερη ώθηση μετά τις μεγάλες εθνικές εξεγέρσεις όπως ήταν ο πόλεμος του Νερού ή ο πόλεμος του αερίου τον Οκτώβριο του 2003, το κατέστησε ως το ηγεμονικό κόμμα στα πεδία εκείνα όπου κυριαρχούσαν τα προηγούμενα χρόνια όργανα του νεοφιλελεύθερου καθεστώτος. Η βαθιά δυσπιστία των κυρίαρχων τάξεων απέναντι στο MAS, εξαιτίας της μεγάλης απήχησής και της προνομιακής σχέσης που διατηρούσε με τα λαϊκά στρώματα, θα μπορούσε σταδιακά να υποχωρήσει μόνο με τις συνταγματικές συμφωνίες του 2008 [4] και έπειτα με τις οικονομικές παραχωρήσεις υπέρ των κυρίαρχων τάξεων.

Η αναστολή των συνεχών ανοδικών τάσεων των τιμών των πρώτων υλών, οδήγησε σε μια αυξανόμενη ανάγκη για πόρους, και δημιούργησε δυσκολίες στην ικανοποίηση της ζήτησης των επιχειρήσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας και του εμπορίου. Η διέξοδος στο πρόβλημα αναζητήθηκε στην

ενθάρρυνση της εξορυκτικής δραστηριότητας πρώτων υλών, όπως το λίθιο στο Ποτοζί και της συνεργασίας με μια γερμανική πολυεθνική εταιρία και στην επέκταση των ορίων των αγροτικών εκτάσεων, προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ανάγκες των αγροτοβιομηχανικών μονάδων, οι οποίοι σήμερα είναι από τους βασικούς κοινωνικο-οικονομικούς πυλώνες του πραξικοπήματος. Παρά τις προσπάθειες που κατέβαλε ο Μοράλες για να θέσει υπό κομματικό έλεγχο τις κρατικές επιχειρήσεις, δεν αντιμετωπίστηκε ποτέ απ' τον επιχειρηματικό κόσμο ως πολιτικός εκπρόσωπός τους. Αντίθετα, αντιμετωπιζόταν πάντοτε με δυσπιστία εξαιτίας της καταγωγής του, των σοσιαλιστικών και αντί-ιμπεριαλιστικών του αξιών, και της απουσίας θεσμικού ανεξάρτητου ελέγχου που καθιστούσε τις πολιτικές τού Μοράλες απρόβλεπτες στο εγγύς μέλλον της κρίσης σε περιφερειακό επίπεδο. Η δυσπιστία των κυρίαρχων τάξεων απέναντι στο Μοράλες δεν ήταν αρκετή για να τις οδηγήσει σε πραξικόπημα. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι χρειάστηκαν δεκαπέντε ολόκληρες μέρες για να εκδηλωθεί το πραξικόπημα όταν πλέον η αδυναμία της κυβέρνησης ήταν έκδηλη.

Οι ευθύνες του Μοράλες και του MAS στην άνοδο της δεξιάς αντιπολίτευσης

Η ψήφιση του Νέου Συντάγματος της χώρας που δημιούργησε το λεγόμενο πολυεθνικό κράτος της Βολιβίας, έγινε τον Οκτώβρη 2008 στη βάση μιας συμφωνίας ανάμεσα στο MAS και τη Δεξιά, προκειμένου να αποτραπεί η κινητοποίηση εργατών αγροτών και αυτόχθονων. Το λαϊκό κίνημα συνέχισε τη δράση του πιέζοντας τον Μοράλες και το MAS να προχωρήσει στην ανασυγκρότηση του κράτους, όμως το κόμμα άρχισε να παρουσιάζει ολοένα και περισσότερο φαινόμενα αυταρχισμού και παραγοντισμού. Το MAS δεν επέτρεπε καμία κριτική και αρνούσαν να λάβει υπόψη του προτάσεις προερχόμενες από κοινωνικές ομάδες που δεν ήταν αναγκαστικά αντίθετες με τις πολιτικές του αρχές, όπως οργανώσεις αυτόχθονων, αγροτών εργατών και λαϊκών στρωμάτων. Επιπλέον το MAS δεν δίστασε να διχάσει το εργατικό και το λαϊκό κίνημα σχηματίζοντας παράλληλες οργανώσεις χρηματοδοτούμενες από το κράτος. Με τον τρόπο αυτό διαίρεσε την Υπάρχουσα Συνομοσπονδία αυτόχθονων λαών Βολιβίας (CIDOB) ύστερα το CONAMQ, άλλο ένα Εθνικό συμβούλιο ιθαγενών πληθυσμών, προσπάθησε να δημιουργήσει μια παράλληλη με την υπάρχουσα οργάνωση (APDHB), για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Βολιβία καθώς επίσης και να ιδρύσει παράλληλα εργατικά σωματεία προκειμένου να χτυπήσει τις τυχόν απείθαρχες ηγεσίες των ήδη υπάρχοντων.

Βασική ένδειξη των πολιτικών επιλογών του MAS ήταν αρχικά η επίθεση το Δεκέμβριο του 2011 στα εργατικά και λαϊκά στρώματα, με τη προσπάθεια αύξησης των τιμών στα καύσιμα. Το μέτρο αυτό αποσύρθηκε γρήγορα μπροστά στη τεράστια κοινωνική αντίσταση. Το δεύτερο κοινωνικό μέτωπο που είχε απέναντι του ο Μοράλες, ήταν το κίνημα των ιθαγενών του TIPNIS, μιας περιοχής που άνηκε τους αυτόχθονες και είχε ανακηρυχθεί φυσικό πάρκο. Οι πληθυσμοί αυτοί αντέδρασαν στην κατασκευή ενός δρόμου που θα διέσχιζε την περιοχή τους. Οι κινητοποιήσεις τους είχαν μεγάλη απήχηση στη κοινωνία, η οποία αντιστεκόταν σε μια πολιτική που ουσιαστικά ενθάρρυνε τη καταπάτηση των εδαφών των ιθαγενών προς όφελος της εξορυκτικής βιομηχανίας. Με αφορμή το συγκεκριμένο θέμα, μια σειρά από κοινωνικές ομάδες και αυτόχθονες πληθυσμούς πλαισίωσαν την αντιπολίτευση και αποτελούν σήμερα μέρος του κοινωνικού μετώπου του πραξικοπήματος.

Το τρίτο κοινωνικό μέτωπο που άνοιξε κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων ήταν το συνταξιοδοτικό: Η αλλαγή του νόμου για τις συντάξεις τον Ιούνιο του 2013 επιβλήθηκε ως αποτέλεσμα μιας τρομερής καταστολής των εργαζόμενων, οι οποίοι πρωτοστάτησαν στην ίδρυση του Εργατικού Κόμματος (PT) που προωθήθηκε από το Κεντρικό Εργατικό Συνδικάτο της Βολιβίας, που ενώνει όλα τα Συνδικάτα, την COB [5], την Ένωση των Μεταλλείων του Χουανουνί (Huanuni) και το Εθνικό Παν/μιο Σίγκλο XX (Siglo XX) του Ποτοζί. Το κλείσιμο αυτού του κεφαλαίου στη βάση της καταστολής των ηγετών, των διώξεων εκατοντάδων μεταλλωρύχων, της διαφθοράς των υψηλόβαθμων στελεχών της γραφειοκρατίας των μεταλλείων, των κατασκευών και των συνδικάτων του πετρελαίου, συνέβαλε στην απομάκρυνση σημαντικών ομάδων εργαζομένων που αποτελούσαν τη βάση του κινήματος για το

σοσιαλισμό (MAS) και στη καλλιέργεια μίσους και δυσαρέσκειας απέναντι σε μια κυβέρνηση που, παρά τα μεγάλα λόγια για τα κοινωνικά κινήματα, δεν δίστασε να καταπνίξει όλες τις μορφές κριτικής ή πολιτικής αντιπολίτευσης.

Αυτή ακριβώς η πολιτική ώθησε παλιά στελέχη του Κεντρικού Εργατικού Συνδικάτου της Βολιβίας (COB) όπως οι Λούτσιο Γκονζάλες ή ο Γκουίντο Μίτμα μεταξύ άλλων καθώς επίσης και ολόκληρα συνδικάτα που είχαν υποστεί διώξεις από την κυβέρνηση, να στελεχώσουν τις τάξεις της δεξιάς αντιπολίτευσης και να υποστηρίξουν επί της ουσίας το πραξικόπημα. Επί Μοράλες η COB και τα συνδικάτα λειτουργούσαν ως δίαυλοι επικοινωνίας της κυβερνητικής πολιτικής στο εργατικό κίνημα, ενώ οι φίλα προσκείμενοι στο κόμμα του Μοράλες συνδικαλιστικοί ηγέτες λειτουργούσαν στο πλαίσιο των επιχειρήσεων και των εργοστασίων ως πολιτικοί αστυνόμοι, καθιστώντας οριστικό το διαζύγιο μεταξύ της συνδικαλιστικής ηγεσίας και της βάσης του εργατικού κινήματος, το οποίο δεν έβλεπε πλέον στους ηγέτες του τίποτε άλλο πέρα από έναν αγώνα δρόμου για τη εξουσία και τη διαφθορά του συνδικάτου. Χωρίς να λάβουμε υπόψη τη συσσώρευση όλης αυτής της δυσαρέσκειας και του θυμού, δεν θα μπορούσαμε να αντιληφθούμε και το ρόλο και τη στάση της COB κατά τη διάρκεια του πραξικοπήματος υποδεικνύοντας και εκείνη στο Μοράλες να παραιτηθεί στις 10 Νοεμβρίου 2019 [6].

Η ποιοτική αναβάθμιση στο Βοναπαρτισμό του Μοράλες συντελέστηκε με αφορμή τη μη αναγνώριση του δημοψηφίσματος στις 21 Φεβρουαρίου 2016 (21F). Ένα δημοψήφισμα που αφορούσε τη δυνατότητα να είναι ξανά υποψήφιος και το οποίο παρότι έχασε, κατάφερε να το ακυρώσει νομικά και να επιβάλει τη υποψηφιότητα του, μέσω παρεμβάσεων και χειρισμού της Δικαιοσύνης. Το ότι αγνόησε το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος, σε συνδυασμό με τις κατηγορίες εναντίον του για νοθεία των εκλογών τις 20ης Οκτώβρη πυροδότησαν την κινητοποίηση όλης της αντιπολίτευσης η οποία και οδήγησε στην παραίτησή του στις 10 Νοεμβρίου

Ένα πραξικόπημα made in USA

Ανεξάρτητα από τα προβλήματα και τις αδυναμίες των κυβερνήσεων του Μοράλες που τροφοδότησαν και τη συμμετοχή των λαϊκών στρωμάτων αλλά και κάποιων αριστερών οργανώσεων όπως η Επαναστατική Ένωση Εκπαιδευτικών (URMA) και το Εργατικό επαναστατικό κόμμα (POR) [7] στις πρώτες μετεκλογικές διαδηλώσεις εναντίον του Μοράλες, δίνοντας λαϊκό άλλοθι σε μια καθαρά δεξιά και ακροδεξιά

κινητοποίηση ένα είναι βέβαιο: Υπήρχε εξ αρχής και αρκετά πριν τις εκλογές της 20^{ης} Οκτωβρίου σχέδιο πραξικοπήματος. Στόχος του πραξικοπήματος ήταν ο έλεγχος του ορυκτού πλούτου της χώρας και συγκεκριμένα του λίθιου του οποίου η παγκόσμια ζήτηση αυξάνεται κάθε χρόνο κατά 15% με 20% λόγω της αυξημένης ζήτησης ηλεκτρικών αυτοκινήτων, της κινητής τηλεφωνίας και άλλων ηλεκτρικών συσκευών [8]. Η Βολιβία κατέχει με βάση τις επιστημονικές εκτιμήσεις το 40% [9] των παγκοσμίων αποθεμάτων. Το σχέδιο αυτό οργανώθηκε με το παλιό γνωστό τρόπο από την αμερικανική πρεσβεία, και συγκεκριμένα τους Τεντ Κρουζ και Μάρκο Ρούμπιο, γνωστούς Αμερικάνους γεροϋσιαστές εμπλεκόμενους στο πόλεμο κατά της Βενεζουέλας και της Κούβας, καθώς επίσης και τους φασίστες και δεξιούς βουλευτές της Βολιβίας. Σε αυτό το συμπέρασμα συγκλίνουν δύο βασικά γεγονότα :

Το 1^ο αφορά τη δημοσίευση δεκαέξι ηχογραφημένων συνομιλιών που καταγράφηκαν πριν και μετά τις εκλογές. Σε αυτές τις συνομιλίες αποκαλύπτεται σχέδιο το οποίο σε περίπτωση που ο Μοράλες κέρδιζε στις εκλογές στις 20 Οκτώβρη, προέβλεπε τη τοποθέτηση μιας μεταβατικής πολιτικό στρατιωτικής κυβέρνησης που θα ισχυριζόταν ότι έγινε εκλογική νοθεία και θα αμφισβητούσε τη νίκη του. Στις συνομιλίες ακούμε πράγματι τους βουλευτές της αντιπολίτευσης να προτείνουν μια σειρά από προβοκατόρικες ενέργειες, όπως: το κάψιμο των υποδομών του κυβερνώντος κόμματος, τη κήρυξη γενικής απεργίας σε όλη την επικράτεια και την επίθεση της πρεσβείας της Κούβας στη Βολιβία [10].

Το 2ο γεγονός αφορά τη ανάρτηση κειμένου στο τύπο με ημερομηνία 19 Οκτωβρίου 2019 που

προειδοποιούσε για τη διενέργεια πραξικοπήματος στη Βολιβία από τις ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, ο διεθνής αναλυτής Αλφρέντο Χαλιφε Ράχμ (Alfredo Jalife Rahme), δημοσίευσε στα ισπανικά ένα αγγλικό κείμενο που γράφτηκε στο δημοσιογραφικό ιστότοπο *Behind Back Doors*, το οποίο περιέγραφε αρκετές εβδομάδες πριν τα δραματικά γεγονότα στη Βολιβία, τις λεπτομέρειες ενός σχεδίου οργάνωσης πραξικοπήματος στη χώρα, δημοσιεύοντας ολόκληρα τα ονόματα των εμπλεκόμενων προσώπων, και αποδεικνύοντας την αποφασιστική εμπλοκή των ΗΠΑ στο σχεδιασμό και την εκτέλεση του [11]. Το σχέδιο αυτό περιλάμβανε πολύ συγκεκριμένα στάδια, με ακριβή χρονολογική πλαισίωση και σειρά τόσο των δράσεων όσο και των στόχων του πραξικοπήματος. Τα κυριότερα σημεία του κειμένου είναι τα παρακάτω:

« Μέρος 1ο- 8 Οκτωβρίου 2019: Το χέρι των ΗΠΑ εναντίον της Βολιβίας

Ένα πραξικόπημα βρίσκεται σε εξέλιξη από τις ΗΠΑ εναντίον του βολιβιανού προέδρου Μοράλες, το οποίο πιθανότατα να λάβει χώρα μετά τις εκλογές μεταξύ του τέλους 2019 και του Μαρτίου 2020. Οι βασικοί πρωταγωνιστές του πραξικοπήματος είναι οι βολιβιανοί πολιτικοί: Γκονζάλο Σάντσεζ ντε Λοζάδα (Gonzalo Sánchez de Lozada), Μανφρεντ Ρέις Βίλλα (Manfred Reyes Villa), Μάριο Κόσιο (Mario Cossio) και Κάρλος Σάντσεζ Μπερζέ (Carlos Sánchez Berzain), που μένουν στις ΗΠΑ, και συντονίζουν με τη συνεργασία των καθοδηγητών του « Εθνικού Στρατιωτικού Συντονιστικού μιας οργάνωσης της αντιπολίτευσης, τις δράσεις τους στη Βολιβία. Η οργάνωση αυτή αποτελείται από πρώην αξιωματικούς του βολιβιανού στρατού όπως ο Συνταγματάρχης Ρουμπέρτο Σίλες (Rumberto Siles), και οι στρατηγοί Χούλιους Μαλντονάδο (Julius Maldonado), Οσκαρ Πατσέλο (Oscar Pacello) και Κάρλος Καλντερόν (Carlos Calderón). Συντονίζουν επίσης τις δράσεις τους με τη βοήθεια υψηλά ιστάμενων προσώπων της βολιβιανής αντιπολίτευσης: Βαλδο Αλμπαρασίν (Waldo Albarracín), πρόεδρο της Δημοκρατικής εθνικής ομοσπονδίας (CONADE), Χάιμε Αντόνιο Δάζα (Jaime Antonio Alarcón Daza), πρόεδρο της επιτροπής πολιτών της πόλης La Paz και το πρώην πρόεδρο της Βολιβίας Χόρχε Κιρόγα (Jorge Quiroga), τον Χουάν Κάρλος Ριβέρο (Juan Carlos Rivero), το Ρονάλδο Βιλλέν (Rolando Villena), πρώην μεσολαβητή και το Σαμουέλ Ντόρια Μεδίνα (Samuel Doria Medina) του κόμματος εθνικής ενότητας. Τα πρόσωπα αυτά είναι υπεύθυνα να παρέχουν τα χρήματα που στέλνουν οι ΗΠΑ για το πραξικόπημα, καθώς επίσης και να εγγυηθούν τη πραγματοποίηση ενεργειών που θα δημιουργήσουν στη χώρα πριν τις εκλογές της 20ης Οκτώβρη, κλίμα κοινωνικής έντασης. Αυτό το σχέδιο έχει δρομολογηθεί ήδη και προβλέπει επιπλέον τη δημιουργία ρήγματος στο στρατό και την αστυνομία, ώστε οι δυνάμεις αυτές να ταχθούν εναντίον του Μοράλες, καθώς επίσης τη χειραγώγηση κάποιων τμημάτων της κοινωνίας με στρατηγική σημασία, όπως τα παν/μια, τα νοσοκομεία, τους ανθρώπους με αναπηρία και τους πολίτες με ευαισθησία για το περιβάλλον. Ο στόχος είναι πάντα η αποσταθεροποίηση της χώρας.

Ένα μεγάλο μέρος των αμερικανικών κεφαλαίων για το πραξικόπημα βρίσκονται ήδη στη Βολιβία, χάρη στη στήριξη των πρεσβειών των ΗΠΑ και της ευαγγελικής εκκλησίας. Αυτές χρησιμοποιούνται από τις ΗΠΑ ως κάλυψη, δεδομένου ότι δεν πρέπει να φαίνονται άμεσα εμπλεκόμενες σε αυτές τις δοσοληψίες. Υπεύθυνοι του υπ. εξωτερικών των ΗΠΑ απεσταλμένοι στη Βολιβία όπως οι Μαριαν Σκοτ (Mariane Scott) και Ρολφ Α. Ολσον (Rolf A. Olson), συνάντησαν μέλη των διπλωματικών αντιπροσωπειών της Βραζιλίας, της Αργεντινής και της Παραγουάης, προκειμένου να οργανώσουν και να σχεδιάσουν δράσεις αποσταθεροποίησης της χώρας αλλά και να παραδώσουν τα αμερικανικά κεφάλαια στη αντιπολίτευση.

Το πλάνο του Πραξικοπήματος περιλαμβάνει 3 βήματα:

Πρώτο: «Η φάση της προεργασίας (έγινε ήδη): Στόχος της είναι να προετοιμάσει και να οργανώσει το έδαφος για τα επόμενα βήματα. Η φάση αυτή πραγματοποιήθηκε μεταξύ Απριλίου και Ιουλίου του 2019. Κατά τη διάρκεια της, έγιναν πολιτικές συμμαχίες ώστε να δημιουργηθεί ένα ενιαίο μέτωπο, οργανώθηκαν συγκεντρώσεις και συντονιστικές δράσεις οι οποίες θα γίνουν στο 2ο και 3ο στάδιο της επιχείρησης, αποφασίστηκε να ξεκινήσει η καμπάνια δυσφήμισης της κυβέρνησης, μέσα από μια επικοινωνιακή δομή που περιλάμβανε τον αντιπολιτευτικό τύπο, τα κλασικά ΜΜΕ, τους ακτιβιστές των κοινωνικών δικτύων, καθώς επίσης έγινε και η επεξεργασία των επίσημων παραπόνων που θα γίνονται

στις διεθνείς οργανώσεις. Η στρατηγική σε ότι αφορά τα κοινωνικά δίκτυα και τις ψευδείς ειδήσεις, ανατέθηκε σ' ένα πολίτη της Βολιβίας, τον Ραούλ Ρεις Ριβέρο (Raúl Reyes Rivero), που είναι ένας από τους βασικούς ακτιβιστές της κινητοποίησης της αντιπολίτευσης. Ο Ραούλ Ρέις παρουσιάζει δράσεις και σχέδια από δημοκρατικές πλατφόρμες και επιτροπές πολιτών εναντίον της κυβέρνησης, με στόχο την ανατροπή του Μοράλες. Ο πρώην πρόεδρος της Βολιβίας και αρχηγός της αντιπολίτευσης Χόρχε Κιρογκα (Jorge Quiroga) έχει αναλάβει να αναζητήσει τη στήριξη περιφερειακών και διεθνών οργανισμών, όπως ο Οργανισμός των Κρατών της Λατινικής Αμερικής (ΟΕΑ), η Ευρωπαϊκή Ένωση και ορισμένες άλλες, ώστε να απονομιμοποιηθεί η εκλογική νίκη του Μοράλες, να κηρυχθεί αντισυνταγματική και να δημιουργηθεί η ανάγκη για Διεθνή Παρέμβαση στη χώρα.

Δεύτερο: « Εντατικό στάδιο» (σε εξέλιξη): Ο στόχος εδώ είναι να προκληθούν κατασχέσεις και αστάθεια στη χώρα. Ξεκίνησε να τίθεται σε ισχύ τον Ιούλιο 2019 και θα έπρεπε να ολοκληρωθεί τον Οκτώβριο. Πρόκειται για τη δημιουργία κλίματος κοινωνικής έντασης στη χώρα μέσω βίαιων και ειρηνικών διαδηλώσεων, οδοφραγμάτων και απεργιών, μέσω δημοτικών επιτροπών και του κινήματος 21F (για την αποκατάσταση του δημοψηφίσματος), μέσω των φοιτητών του παν/μίου, των νοσοκομείων και των υπηρεσιών υγείας, αλλά και άλλων κοινωνικών ομάδων πολιτών.

Ο Χουάν Φλόρες (Juan Flores) είναι υπεύθυνος για τη δημιουργία μιας μεγάλης κοινωνικής συγκέντρωσης σε εθνική κλίμακα, για τη πραγματοποίηση της οποίας φέρνει σε επαφή τις επιτροπές πολιτών και τις επιρροές τους, καθώς και αξιωματικούς του στρατού, και της αστυνομίας. Μαζί με τον απόστρατο συντ/χη Οσκαρ Παρσέλο (Oscar Pacello) χειραγωγούν το κόσμο με στόχο τη βία και τη κοινωνική αναταραχή. Η βασική ιδέα είναι να παραλύσει η χώρα στις 10 Νοεμβρίου 2019 καταστρέφοντας τις εθνικές εκλογές, ώστε από εκείνη τη ημερομηνία και μετά να μπορέσει να συγκεντρώσει το πληθυσμό της Βολιβίας εναντίον της κυβέρνησης και να αποσταθεροποιήσει έτσι την εκλογική διαδικασία. Πριν από αυτή την ημερομηνία, προτίθονταν να συνεχίσουν να εμπλέκουν διαφορετικές ομάδες της κοινωνίας στις κινητοποιήσεις. Τα γεγονότα και οι διαδηλώσεις έπρεπε να είναι απόλυτα επιτυχημένα στις 20 Σεπτεμβρίου (σε εθνική κλίμακα), στις 26 Σεπτεμβρίου (στη Λα Παζ) και στις 4 Οκτωβρίου σε Σάντα Κρουζ και Λα Παζ.

Ένας άλλος στόχος κομβικός σε αυτό το στάδιο είναι ο κατακερματισμός των κρατικών στρατιωτικών οργάνων, ειδικότερα της αστυνομίας και του στρατού. Επιλέγονται λοιπόν να στρατολογούνται εκείνοι οι ανώτατοι αξιωματικοί του στρατού που θα στήριζαν το πραξικόπημα και θα αναλάμβαναν τη προεδρία της χώρας, στο πλαίσιο μιας πολιτικής και στρατιωτικής συμμαχίας, ήδη έτοιμης κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου. Γνωρίζουμε ήδη ότι υπάρχει στρατολογημένη μια ομάδα αξιωματικών του στρατού που βρίσκονται πολύ κοντά στον πρόεδρο Εβο, οι οποίοι εξαιτίας της θέσης τους, συμβάλλουν στη πραγματοποίηση ενεργειών που προβλέπονται στο πλάνο του πραξικοπήματος χρησιμοποιώντας ψευδείς πληροφορίες για το πρόεδρο.

Τρίτο: «Τελική φάση (δεν έχει εκτελεστεί ακόμα): Ανακήρυξη εκλογικής νοθείας και επιβολή παράλληλης κυβέρνησης. Θα μπει σε εφαρμογή με το τέλος των εκλογών. Με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις του ΥΠΕΞ των ΗΠΑ και άλλων υπηρεσιών για τα πιθανά αποτελέσματα της προεδρικής εκλογής της 20ης Οκτωβρίου, ο πρόεδρος Μοράλες θα κερδίσει τις εκλογές. Απέναντι σε αυτό το σενάριο η πρεσβεία των ΗΠΑ δημιούργησε μυστικά τις υποκειμενικές και τις αντικειμενικές συνθήκες για την ανακήρυξη της εκλογικής νοθείας. Για το σκοπό αυτό η Μαριάν Σκοτ συνάντησε ημιεπίσημα τους διπλωμάτες που υπάρχουν στη χώρα ενισχύοντας το λόγο περί παρανομίας και εκλογικής νοθείας. Στη προσπάθεια της αυτή, κατόρθωσε να πείσει κάποιες από τις χώρες της Λατινικής Αμερικής. Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων της με τους υψηλά ιστάμενους των πρεσβειών της Βραζιλίας της Αργεντινής της Παραγουάης της Κολομβίας της Ισπανίας του Εκουαδόρ της Μεγάλης Βρετανίας και της Χιλής, συνέχισε να τους ζητά να απευθύνουν επίσημες κατηγορίες για εκλογική νοθεία του κυβερνώντος κόμματος, οι οποίες θα ήταν περισσότερο πειστικές και αυθεντικές εάν τις απεύθυναν οι ίδιες οι ΗΠΑ. Επιπλέον η

αμερικανική πρεσβεία παρακολούθησε με ιδιαίτερη προσοχή τις εργασίες του Ανώτατου εκλογικού δικαστηρίου (TSE), για να στηρίξει τους ισχυρισμούς της περί παρατυπιών αυτού του κυβερνητικού εκλογικού οργανισμού, που ιδρύθηκε για να εντοπίζει τις νοθείες.»

Στις εκλογές το ποιον ψηφίζεις δεν είναι σημαντικό. Αυτό που καθορίζει τα πράγματα είναι ποιος μετράει τις ψήφους.

«Παράλληλα, τον Ιούλιο έγινε μια ιδιωτική συνάντηση μεταξύ των πολιτικών αντιπάλων Χαΐμε Αντόνιο Αλσαρκον Ντάζα (Jaime Antonio Alarcón Daza), Ιβαν Αρίας (Iván Arias) και άλλων μελών των δημοτικών επιτροπών, όπου αποφασίστηκε η απόκτηση μηχανών γρήγορης καταμέτρησης των ψήφων, προκειμένου να χειραγωγηθεί η κοινή γνώμη σχετικά με το εκλογικό αποτέλεσμα. Αυτές οι μηχανές κόστιζαν συνολικά 300.000 δολάρια. Η αμερικανική πρεσβεία και η αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη χώρα, συνέβαλαν στη χρηματοδότηση της αγοράς αυτής της μηχανής που αγοράστηκε στις ΗΠΑ μέσω ενός Ιδρύματος και της Ευαγγελικής Εκκλησίας. Με αυτό το στόχο πέτυχαν ήδη να μαζέψουν πάνω από 800.000 δολάρια, με τα οποία θα πλήρωναν επιπλέον και τους ανθρώπους που θα συμμετείχαν στη γρήγορη καταμέτρηση των ψήφων. Η πρόθεσή τους ήταν να συντονίσουν τις μηχανές καταμέτρησης σε κάθε εκλογική επιτροπή και να οργανώσουν μέσω των επιτροπών πολιτών, που ήδη είναι από πριν εκπαιδευμένοι για αυτή τη δουλειά, την κάλυψή τους καθόλη τη διάρκεια της μέρας της εκλογικής εργασίας, με δημοσιογράφους καλώντας τον κόσμο να έρθει με αυτό το σύστημα καταμέτρησης των ψήφων, ως μέσο επιτήρησης των αποτελεσμάτων, χωρίς τη διαμεσολάβηση του Ανώτατου Εκλογικού Δικαστηρίου.

Σε αυτό το στάδιο η Ένωση των Νέων Cruceñista θα διαδραματίσει βασικό ρόλο: Με την δημοσίευση των τελικών αποτελεσμάτων θα προβεί σε βίαιες ενέργειες για τις οποίες έχουν στρατολογηθεί κακοποιά στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν ως αιχμή του δόρατος κατά τη διάρκεια των επεισοδίων εναντίον των θεσμών του κράτους. Ο Χουάν Μαρτίν Ντελγκάδο (Juan Martín Delgado), μέλος της Ένωσης Νέων είναι υπεύθυνος για την οργάνωση των βίαιων επεισοδίων. Έχει επιπλέον τη στήριξη του Λουίζ Φερνάνδο Καμάτσο (Luis Fernando Camacho), προέδρου της επιτροπής πολιτών της Σάντα Κρουζ, ο οποίος με τη σειρά του παίρνει εντολές από τον Ρολφ Α. Ολσον πράκτορα της αμερικανικής κυβέρνησης. Έχοντας αποκτήσει πιθανά πρόσβαση στην εξουσία του Εβο το Γενάρη του 2020 και έχοντας δώσει προσοχή στην ικανότητα τους να προκαλούν κοινωνική αποσταθεροποίηση, μια παράλληλη κυβέρνηση θα ανακηρυχθεί που θα έχει τη στήριξη μιας μερίδας του στρατού, η οποία θα προΐσταται μιας πολιτικό στρατιωτικής κυβέρνησης με ηγέτη τον Βάλδο Αλμπαρασιν, ο οποίος θα ανακηρύξει εκλογές μέσα σε 90 μέρες χωρίς να εξετάσει τη δυνατότητα συμμετοχής του κόμματος Κίνημα για το Σοσιαλισμό (MAS).

Σε αυτό το στάδιο η κυβέρνηση των ΗΠΑ έχει ήδη βρει μυστικά το πολιτικό και τον υποψήφιο για τη προεδρία στο πρόσωπο του Οσκαρ Ορτιζ (Oscar Ortiz). Η στρατηγική αυτή που κατευθύνεται και χρηματοδοτείται από την αμερικανική πρεσβεία της Βολιβίας, προβλέπει επίσης κάλεσμα για γενική απεργία διαρκείας πριν τις εκλογές, επιχειρήσεις κατασκοπίας, καμπάνιες δυσφήμισης και παραπληροφόρησης, καθώς επίσης και άλλα μέσα σαμποτάζ προκειμένου να δημιουργηθεί βία, να απονομιμοποιηθεί η εξουσία της κυβέρνησης και η εκλογική διαδικασία. »

Το κείμενο τελειώνει με την παρατήρηση ότι η αμερικανική πρεσβεία στη Λα Παζ συνεχίζει να καθοδηγεί μυστικές δράσεις στη Βολιβία προκειμένου να υποστηρίξει πραξικόπημα εναντίον του πρόεδρου της Βολιβίας, Μοράλες. Έχει ημερομηνία δημοσίευσης 19 Οκτωβρίου 2019 και εκ του αποτελέσματος διαπιστώνουμε τη γνησιότητά του.

Πριν από μερικές βδομάδες ο Μοράλες είχε δηλώσει ότι είχε στη κατοχή του συνομιλίες που αποδεικνύουν ότι σχεδιάζεται πραξικόπημα. Αλλά ούτε η αντιπολίτευση ούτε η αμερικανική πρεσβεία έκαναν λόγο για την ύπαρξη διαρροών. Προτίμησαν να σιωπήσουν, ποντάροντας στη φθορά του Μοράλες και στην αποσυσπείρωση των δυνάμεων του, ώστε να πετύχει το πραξικόπημα. Τα βίντεο με τις ηχογραφήσεις,

όπως και το κείμενο που προειδοποιεί για το πραξικόπημα, είναι αποκαλυπτικά και μας βοηθούν να αντιληφθούμε το γιατί σε μια χώρα που έχει τόσο υποφέρει από το φασισμό, το κρίσιμο είναι να μη επαναληφθεί σε καμία περίπτωση το σενάριο της Βραζιλίας.

Παρόλες τις διαρροές για το σχεδιαζόμενο πραξικόπημα και την τακτική της αντιπολίτευσης, η αντίδραση του MAS και του Μοράλες στην πολιτική αστυνομική και στρατιωτική επίθεση ήταν όχι απλά αργοπορημένη, αλλά συνέβαλλε αρνητικά σε κάθε στάδιο της κρίσης: Όταν κυκλοφορούσε η φήμη περί εκλογικής νοθείας, η αντιπολίτευση ζήτησε τον έλεγχο των αποτελεσμάτων με τη διαμεσολάβηση του Οργανισμού των Κρατών της Αμερικής (ΟΕΑ) και την διενέργεια 2ου γύρου. Αυτή η πολιτική πρόταση εγκαταλείφθηκε μετά τη 31η Οκτωβρίου, μετά το εθνικό Συμβούλιο της Αντιπολίτευσης, όταν διαπιστώθηκε ότι το MAS, χωρίς να χρειαστεί καν να αντιμετωπίσει την παρέμβαση του ΟΕΑ στα εσωτερικά της χώρας, του άνοιξε το δρόμο καλώντας το, προετοιμάζοντας έτσι τη δική του ήττα. Η έκθεση του ελέγχου του εκλογικού αποτελέσματος αν και δεν έκανε ανοιχτά λόγο για νοθεία, επιβεβαίωσε την αδυναμία του να επικυρώσει το αποτέλεσμα των εκλογών που επέτρεπε στο Μοράλες να πάρει τη νίκη από το 1ο γύρο. Η έκκλησή του για νέες εκλογές μετά την γνωστοποίηση της έκθεσης του Οργανισμού και στη μέση μιας έντονης κοινωνικής αναταραχής, επιδείνωσε την αδυναμία του και ενθάρρυνε το συντηρητικό κίνημα πολιτών να προχωρήσει περισσότερο, επιταχύνοντας τον θρίαμβο του ήδη προχωρημένου πραξικοπήματος, με την παραίτηση του Μοράλες.

Η πολυεθνική Βουλή που ελέγχεται κατά τα δύο τρίτα της σύνθεσής της από το MAS, αντί να αρνηθεί την παραίτηση του Μοράλες, όπως είχε γίνει κατά τη διάρκεια της εξέγερσης του 2005 με τον Κάρλος Μέσα, παρεμποδίζοντας έτσι τη θεσμοθέτηση του πραξικοπήματος, και αναγκάζοντας τους πραξικοπηματίες να βασιστούν απευθείας και μόνο στο στρατό (FF. AA.), αναγνώρισε την παράνομη κατοχή της προεδρίας από την Ανεζ, περιορίζοντας την «αντίσταση» του MAS στην ασφαλή διαπραγμάτευση και στην εκλογική του συμμετοχή στο νέο καθεστώς. Περιττό να ειπωθεί ότι αυτή η διαπραγματευτική τακτική, η πασιφιστική και ντεφετιστική πολιτική των ηγετών, των αξιωματούχων και του ίδιου του Μοράλες από το Μεξικό, η συμμετοχή του στις διαπραγματεύσεις για τη διενέργεια των ερχόμενων εκλογών χωρίς όμως τη εκλογική κάθοδο του ίδιου σε αυτές, δεν συμβάλλει παρά μόνο στην αποδυνάμωση των κοινωνικών ομάδων και τάξεων που θέλουν να αντισταθούν στο πραξικόπημα, παρατείνοντας την πολιτική ένταση. Αφήνοντας όμως εκτεθειμένα τα λαϊκά στρώματα να οργανώσουν την αντίστασή τους απέναντι στο ήδη προχωρημένο πραξικόπημα “όπως μπορούν”.

[1] <http://cepr.net/press-center/press-releases/no-evidence-that-bolivian-election-results-were-affected-by-irregularities-or-fraud-statistical-analysis-shows?fbclid=IwAR1Q9kRKsbrL1NijQmhVnqny2BkXYX3n2spvmEjqK8NFDStkIC29Ed76lvY>

[2] <https://www.laizquierdadiario.com/Bolivia-entre-el-golpe-de-Estado-y-la-resistencia-popular>

[3] <https://www.monde-diplomatique.fr/2019/09/MARIETTE/60321>

<https://reporterre.net/En-Bolivie-la-politique-extractiviste-d-Evo-Morales-suscite-la-contestation>

[4] https://www.constituteproject.org/constitution/Bolivia_2009.pdf

[5] Εξαιρετική κοινωνιολογική προσέγγιση του μεγαλύτερου Συνδικάτου :
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/dech.12453>

[6] <https://www.infobae.com/america/america-latina/2019/10/31/maxima-tension-en-bolivia-tras-la-muerte-de->

[dos-manifestantes-evo-morales-pide-que-se-levante-la-huelga-y-la-oposicion-exige-su-renuncia/](#) και

<https://blogs.mediapart.fr/pablo-stefanoni/blog/141119/bolivie-comment-evo-est-tombe>

[7]

http://www.laizquierdadiario.com.bo/URMA-y-el-POR-una-izquierda-al-servicio-de-los-racistas-la-agroindustria-y-el-imperialismo?id_rubrique=5443&fbclid=IwAR1lOgMCAr5NHBsqWAV_UGvtAc5FiSmgB7BdAk6ofQWdm7q6z8g4bZhCnyg

[8]<https://www.la-croix.com/Economie/Economie-et-entreprises/Le-lithium-reve-contrarie-Bolivie-2019-10-20-1201055510> και

<https://www.latribune.fr/economie/international/une-demande-mondiale-en-lithium-de-plus-en-plus-forte-795463.html>

[9]

https://www.francetvinfo.fr/replay-jt/france-2/20-heures/bolivie-le-lithium-ou-l-or-blanc-du-desert_3012849.html

[10]

<https://histoireetsociete.wordpress.com/2019/11/12/bolivie-des-dirigeants-de-lopposition-appelant-a-un-coup-detat-contre-evo-morales-sont-sur-des-bandes-audios/?fbclid=IwAR3ym3lG0l6HbZkmT1jzll5AV8lbnWwyAwLAX4l03k2x-XJhSFhBwU4iq9ok>

[11]

<https://backdoors.wordpress.com/2019/10/19/the-us-embassy-in-la-paz-continues-carrying-out-covert-actions-in-bolivia-to-support-the-coup-detat-against-the-bolivian-president-evo-morales/>

Πηγές:

<https://backdoors.wordpress.com/2019/10/19/the-us-embassy-in-la-paz-continues-carrying-out-covert-actions-in-bolivia-to-support-the-coup-detat-against-the-bolivian-president-evo-morales/>

<https://histoireetsociete.wordpress.com/2019/11/12/bolivie-des-dirigeants-de-lopposition-appelant-a-un-coup-detat-contre-evo-morales-sont-sur-des-bandes-audios/?fbclid=IwAR3ym3lG0l6HbZkmT1jzll5AV8lbnWwyAwLAX4l03k2x-XJhSFhBwU4iq9ok>

https://www.telesurenglish.net/news/Luis-Fernando-Camacho-Bolivias-Bolsonaro-Leading-the-Coup-20191111-0015.html?fbclid=IwAR2ESER6TpTtVqNGfTjX3mtu9_wM76sR-kLrM3Fsrtnix57aMYrBHeevPSE

https://blogs.mediapart.fr/lonesome-cowboy/blog/141119/bolivie-ne-dites-pas-coup-detat?utm_source=facebook&utm_medium=social&utm_campaign=Sharing&xtr=CS3-66&fbclid=IwAR1tWRyRWaSYxWwVeM51TeMku1VnvW2iwCw8JvAD_kWmqkLPpIYHq26a3RY

https://www.lemonde.fr/idees/article/2019/11/18/en-bolivie-il-y-a-eu-une-destitution-forcee-qui-ressemble-a-trangement-a-un-coup-d-etat_6019616_3232.html?fbclid=IwAR2vcjoLh-Av-o8ERqU4F5rQKrKk3k1HkKDU2sijXZlItAL8Ycazc_UU2fQ